

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni

(Sayı 30/19, 2 Ağustos 2019)

Geçen hafta neler oldu?

*** Anayasa Mahkemesi (AYM), “Barış İçin Akademisyenler” için verdiği ifade özgürlüğü ihlali kararının gerekçesini açıkladı. Aleyhte oy kullanan 8 üyeden 4’ü gerekçe olarak “devlete sadakatı” gösterdi. Yüzlerce akademisyenin üniversitelerden ihraç edilmesini destekleyen ve bünyesindeki akademisyenlerin görevlerine son veren Rektörler şimdi de AYM kararına karşı harekete geçti. (*Devamı bültende...*)

*** Barış Akademisyenleri’nden 81 gündür tutuklu bulunan Doç. Dr. Tuna Altınel, yargılandığı davanın ilk duruşmasında tahliye edildi. (*Devamı bültende...*)

*** ABD ile “güvenli bölge” konusunda henüz bir anlaşma sağlanamazken Dışişleri Bakanlığı, “Tek başımıza oluşturmak zorunda kalacağız” dedi. Öte yandan Milli Güvenlik Kurulu’nda (MGK) Suriye sınırının tüm terör unsurlarından temizleneceği belirtilerek “barış koridoru” vurgusu yapıldı, “güvenli bölge”nin lafının bile geçmemesi dikkat çekti.

*** Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Türkiye ekonomisinin faiz indirim süreci ile toparlanacağı mesajını verdi. Ekonomistler ise faizlerin inmesinin bir ölçüde faydalı olabileceği ama tek başına kalıcı çözüm yaratmayacağı görüşünde. Merkez Bankası’nın faiz indiriminden sonra ikinci icraatı yıl sonu enflasyon tahminini yüzde 13,9’a düşürmek oldu. Aynı zamanda Merkez Bankası’nın olağanüstü durumlarda kullanılmak üzere kenara ayırdığı ‘ihtiyat akçesi’nden Hazine’ye 21 milyar TL aktarıldı.

*** Hâkimler ve Savcılar Kurulu (HSK), yayımladığı ikinci yetki kararnamesiyle iş insanı Osman Kavala’nın tutuklu yargılandığı 16 sanıklı “Gezi Davası”na bakan mahkeme heyetini değiştirdi.

*** Radyo Televizyon Üst Kurulu’na (RTÜK) internet yayımlarını denetleme yetkisi veren yönetmelik yürürlüğe girdi. İnternet yayımları için hizmet sağlayıcılarının artık RTÜK’ten lisansı alması gerekiyor. Hukukçu Yrd. Doç. Dr. Kerem Altıparmak, “Türkiye sansür tarihinin en büyük adımı” dediği yönetmelikle yasadaki sınırlamayı aşan çok geniş bir alan tanımlanmış olduğunu kaydetti.

*** OHAL döneminde KHK’yle ihraç edilen ve Şubat ayında kaçırıldıkları öne sürülen 6 kişiden 4’ü bulundu. Emniyet 6 aydır kendilerinden haber alınamayan Salim Zeybek, Özgür Kaya, Erkan Irmak ve Mikail Ugan’ın Ankara Terörle Mücadele Şubesi’nde gözaltında olduklarını bildirdi.

*** Gazetecilerin faaliyetlerine sürekli dava açan, çeşitli terör suçları yönelten yargı SETA’nın gazetecileri fişleyen raporunu “ifade özgürlüğü” kapsamında gördü. (*Devamı bültende...*)

*** İstanbul Valiliği, 20 günde 2 bin 630'u Suriyeli 12 bin göçmenin geri gönderilme merkezlerine sevk edildiğini açıkladı.

*** AYM'ye yedi yılda 233 bin bireysel başvuru yapıldı. Yüksek mahkemenin karara bağladığı 186 bin başvurudan 7 bin 835'inde "en az bir hakkın ihlal edildiğine" hükmedildi. (Devamı bültende...)

AYM'nin "Barış Akademisyenleri" kararına karşı oy veren yargıçların gerekçesi "devlete sadakat"

Anayasa Mahkemesi (AYM), "Barış İçin Akademisyenler" bildirisine imza atan bilim insanlarının cezalandırılmasında hak ihlali gördüğü kararın gerekçesini açıkladı. Yüksek Mahkeme "Bir ifade ya da açıklamanın ifade özgürlüğü kapsamında kalıp kalmadığı

değerlendirilirken, söz konusu ifadelerin doğru ya da rahatsız edici olup olmadıkları belirleyici olmaz... Herhangi bir düşünce açıklamasının algı yaratılmaya çalışıldığından bahisle terör örgütünün propagandası olarak kabul edilmesi hukuksal bir değerlendirme olarak kabul edilemez" dedi, kamu otoritelerine karşı eleştiriler -şiddete teşvik içermedikçe ceza soruşturma ve kovuşturma konusu olamaması gerektiğini kaydetti. Yüksek Mahkeme, "Kamusal makamların şerefi veya saygınlığı gibi sebeplerle varsayımsal değerlendirmeler üzerinden terör örgütü propagandası suçundan cezalandırılma ve bu suretle ifade özgürlüklerini sınırlandırma anayasal olarak mümkün değildir" dedi.

Öte yandan "ihlal yoktur" diyen 8 AYM üyesinden Serdar Özgüldür, Burhan Üstün, Muammer Topal, Rıdvan Güleç "devlete sadakat" ilkesiyle aykırı sözlerin ifade özgürlüğü ile karşılanmasının mümkün olmadığını öne sürdü.

Rektörler AYM'nin "Barış İçin Akademisyenler" kararına karşı harekete geçti

"Barış İçin Akademisyenler" bildirisinin ardından Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın talimatıyla imzacı yüzlerce akademisyenin üniversitelerden ihraç edilmesini destekleyen ve bünyesindeki akademisyenlerin görevlerine son veren

bazı üniversiteler, bu kez Anayasa Mahkemesi'nin kararına karşı harekete geçti. Ağrı İbrahim Çeçen, İstanbul Aydın, Altınbaş ve İstanbul Medeniyet Üniversiteleri rektörlükleri, dekanlıklara; dekanlıklar da bölüm başkanlarına "Anayasa Mahkemesi Terörü Meşrulaştıramaz" başlıklı bir bildiri göndererek akademisyenlerin imzalamasını istedi. İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü de benzer içeriğe sahip "Barış Bildirisi Adlı Sözde Manifesto Üzerine" başlıklı bir açıklama yayımladı, "Barış İçin Akademisyenleri" hedef aldı.

Rektörler tarafından başlatılan kampanya kapsamında 1071 kişinin imzaladığı ilan edilen metinde “Barış İçin Akademisyenler” bildirisini için “sözde barış” bildirisini, AYM kararı için de “skandal” ifadesi kullanıldı.

Tutuklu akademisyen Tuna Altınel hakkında tahliye kararı

81 gündür tutuklu bulunan Barış Akademisyenleri’nden Doç. Dr. Tuna Altınel, yargılandığı davanın ilk duruşmasında tahliye edildi. Balıkesir 2. Ağır Ceza Mahkemesi, yurtdışında katıldığı bir konferans gerekçesiyle “örgüt üyeliği” suçlamasıyla yargılanan Lyon 1 Üniversitesi öğretim üyesinin adli

kontrol tedbiri uygulanmaksızın tahliyesine karar verdi. Bir sonraki duruşma 19 Kasım tarihinde görülecek.

Gazeteci Rifat Doğan’a açılan soruşturma

Çorlu’daki tren faciasıyla ilgili açılan davayı takip eden gazeteci Rifat Doğan hakkında duruşma salonunda fotoğraf çektiği suçlamasıyla soruşturma açıldı. Avukat Özgür Urfa geçtiğimiz hafta mağdur ailelerin avukatı Selvi Yüzbaşıoğlu’na ve duruşmaya desteğe giden TİP yöneticisi Birtan Altan’a da

soruşturma açıldığını hatırlatarak “Çorlu tren katliamı davasını takip eden herkesi yargılama derdindeler” dedi.

IPI ve MLSA’dan “Dava Gözlem Raporu”

Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI) ve Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği’nin (MLSA) ortak çalışmasıyla hazırlanan 20 Şubat - 31 Mayıs 2019 tarihlerini kapsayan dava gözlem raporu yayımlandı. Rapor kapsamında 7 ilde 492 davalının 86 duruşması takip edildi. Bu duruşmaların 60’ındaki suçlamalar terör yasalarına dayanıyordu. Bu davalarda

tutuklu yargılanan 40 kişiden 26’sı ilk duruşmaları kapsamında mahkemeye çıkana kadar 12 ayın üzerinde tutukluluk geçirdi. İddianamelerdeki suçlamalara gösterilen kanıtların %80’i gazete haberleri, köşe yazıları gibi doğrudan sanıkların mesleği ile ilgili. Bu duruşmalardan 18’inde karar açıklandı ve 11’i mahkumiyet ile sonuçlandı. Bu 11 davadan 2’sinde mahkum

edilen 25 kişinin cezaları ertelenmedi. İngilizce olarak yayımlanan raporun tam metnine erişim için [tıklayınız](#).

Savcılık gazetecileri hedef gösteren SETA raporu için “ifade özgürlüğü” dedi

Siyaset, Ekonomi ve Toplumsal Araştırmalar (SETA) Vakfı'nın “Uluslararası Medya Kuruluşları'nın Türkiye Uzantıları” raporu hakkında yapılan suç duyurusuyla ilgili kovuşturmaya yer olmadığına karar

verildi. Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği (MLSA), raporda gazetecilerin fişlendiği ve hedef gösterildiği gerekçesiyle suç duyurusunda bulunmuştu. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı raporu “düşünceyi açıklama özgürlüğü kapsamında” değerlendirdi. MLSA Eş-Direktörü Veysel Ok “İfade özgürlüğü kararı verilmesi çok ironik. Çünkü Türkiye’de mesleğini icra eden gazetecilerin faaliyetlerine sürekli dava açan, çeşitli terör suçları yönelten savcılıkların ifade özgürlüğünün yalnızca hükümet yanlısı kurum ve medya organlarına yararlı bir hak olduğunu düşündüğünü gösteriyor” dedi.

Sokağa çıkma yasaklarında öldürülen eşinin mezarını ziyaret eden HDP İlçe Eşbaşkanı'na soruşturma

Cizre’deki sokağa çıkma yasağı sırasında sığındıkları bodrum katında öldürülen eş Orhan Tunç ve kayınbiraderi Mehmet Tunç'un mezarlarını ziyaret eden HDP İlçe Eşbaşkanı Güler Tunç hakkında “suçu ve suçluyu övme” iddiasıyla

soruşturma başlatıldı. Tunç ile birlikte HDP ve DBP yönetici ve üyeleri de soruşturmanın şüphelileri arasında bulunuyor.

Eylem yapan KHK'lı mimar Alev Şahin'e kesilen para cezaları iptal

Düzce’de KHK’yla ihraç edilmesinin ardından oturma eylemine başlayan mimar Alev Şahin’e kesilen cezalar, mahkeme tarafından iptal edildi. “Barışçıl eyleme ceza verilemeyeceğini” vurgulayan Düzce 2. Sulh Ceza Hâkimliği, kentteki eylemleri nedeniyle idari para cezalarına çarptırılan Şahin’in itirazını kabul etti.

KESK'in yürüyüşü engellendi

Toplu sözleşme görüşmeleriyle ilgili talepleri için 4 koldan Ankara'ya yürüyüş başlatan Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) üyelerinin eylemi Van'da polis tarafından engellendi. Kamu emekçilerinin Ankara'da yapmak istediği yürüyüşe de polis biber gazı ve kalkanlarla müdahale etti; en az 6 kişi gözaltına alındı.

Van Valiliği yasağı uzattı; kentteki yasak 980 günü aşkındır sürüyor

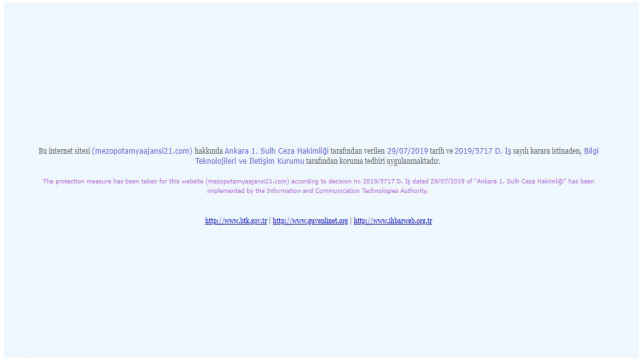
Gösteri, yürüyüş, miting ve oturma eylemi gibi etkinliklere "güvenlik" gerekçesiyle 980 günü aşkın süredir yasaklama getiren Van Valiliği, yasağı 15 gün daha uzattı. Van'da ilk yasak kararı OHAL kapsamında 21 Kasım 2016 tarihinde alındı. O günden bu yana yasaklar bazen bir aylık, bazen de 15

günlük sürelerle uzatılıyor.

Nusaybin'de konser yasağı

Nusaybin Belediyesi tarafından düzenlenen açık hava konseri, kaymakamlık tarafından yasaklandı. KONSERE İZİN VERİLMEME GEREKÇESİ OLARAK SANATÇILAR AZAD BEDRAN VE ZINAR SOZDAR HAKKINDA DAHA ÖNCE AÇILAN DAVALAR GÖSTERİLDİ.

Mezopotamya Ajansı'na erişim engeli

Yayın hayatına erişim engellerinin ardından "mezopotamyaaajansi21.com" adresinden devam eden Mezopotamya Ajansı'na bir erişim engeli daha geldi. Ajansın internet sitesi Ankara 1. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından erişime engellendi.

Mülteciler için yapılan eyleme saldırı

İstanbul Valiliği'nin kentte kayıtlı olmayan Suriyeli mültecilerin geri gönderilmesi kararı ÖZGÜRDER, Mülteci Hakları Derneği, MAZLUMDER ve Hukukçular Derneği tarafından protesto edildi. "İçişleri Bakanlığı'nın muhacirlere yönelik baskıcı yasakçı uygulamalarına hayır" pankartıyla yapılan açıklamaya ırkçı bir grup "Ne mutlu Türküm diyene" ve "Türkiye Türklerindir" sloganlarıyla

saldırarak provokasyonda bulundu. Eylem yapanlar ise bu saldırıya karşı, "Hepimiz kardeşiz", "kahrolsun ırkçılık", "yaşasın kardeşlik" sloganları atarak tepki gösterdi.

AYM: "Barışçıl gösteriler 'keyfi gerekçelerle' yasaklanamaz"

Anayasa Mahkemesi (AYM), KHK ile ihraç edilen Eğitim-Sen üyesi öğretmen Erdal Karadaş'a kamudan ihraçları protesto amacıyla yapılan, bildiri dağıtmak ve imza standı açmak şeklindeki iki eylem nedeniyle verilen idari para cezasının toplantı ve gösteri

yürüyüşü düzenleme hakkının ihlali olduğuna hükmetti. OHAL döneminde dahi barışçıl, şiddet içermeyen toplantı ve gösterilerin "keyfi gerekçeler" ile yasaklanamayacağını vurgulayan Yüksek Mahkeme, KHK ile işini kaybeden kişilerin 'seslerini duyurmaya çalışmalarının' en doğal hakkı olduğunu da belirtti.

İHD'den 6 aylık rapor: "Bölge'de yaşam hakkı ihlalleri artıyor"

İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Şubesi, "Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi 2019 Yılı İlk 6 Ay İnsan Hakları İhlalleri Raporu"nu kamuoyuyla paylaştı. Rapora göre, gözaltında işkence ve kötü muamele sistematik bir biçimde sürüyor. En az 65 kişi gözaltında, 30 kişi de gözaltı yerleri dışında işkence ve kötü

muameleye maruz kaldı. Düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğü kapsamında 7 soruşturma dosyasında 81 kişi hakkında soruşturma başlatıldı. 10 dava dosyasında 79 kişi hakkında dava açıldı. 20 dosyada 85 kişi hakkında değişik hapis ve para cezaları verildi. 10 siyasi parti binası ve 3 seçim bürosu saldırı veya baskına uğradı. 4 siyasi parti hakkında kapatılma davası açıldığı öğrenildi. Güvenlik güçleri tarafından 32 toplumsal gösteri veya açık hava toplantısına müdahale edildi. Toplantı veya gösteriler, kimi kentlerde süresiz, kimi kentlerde

her ay yenilerek yasaklandı. 2019 yılının ilk 6 ayından 20 kez yasaklama kararı açıklandı. Raporun tam metni için [tıklayınız](#).

AYM'ye 7 senede 233 bin başvuru

Anayasa Mahkemesi (AYM) 23 Haziran 2012 ile 30 Haziran 2019 tarihlerini kapsayan bireysel başvuru istatistiklerini açıkladı. Yüksek Mahkemeye, 21 bin 665'i bu yılın ilk altı ayında olmak üzere toplamda 233 bin 330 başvuru yapıldı. Bu başvuruların 186 bin 701'i sonuçlandırıldı. Bunların 691'i 219 yılında toplam 7 bin 835'inde "en az bir hakkın ihlal edildiğine" hükmedildi. İhlal

kararının yüzde 53'ü (4 bin 250) adil yargılanma hakkı, yüzde 5'i (440) ifade özgürlüğü kapsamında verildi. Ayrıca 104 ayrımcılık yasağı, 55 örgütlenme özgürlüğü, 37 toplantı ve gösteri hakkı, 159 kötü muamele yasağı ihlali kararı verildi. AYM Başkanı Zühtü Arslan geçtiğimiz hafta yaptığı açıklamada bireysel başvuruların giderek arttığını ve bir takım yasal değişikliklerin kaçınılmaz hale geldiğini belirterek "*Bireysel başvurunun amacının ülkedeki her bir hak ihlalinin tek tek ele almak suretiyle gidermek değil, hak ihlallerinin kaynağını kurutmaya yönelik kararlar vermektir*" demişti.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

KİM: Doç. Dr. Tuna Altınel

DAVA: 10 Mayıs'tan bu yana tutuklu bulunan, Barış Akademisyenleri'nden Tuna Altınel'in, sokağa çıkma yasakları döneminde yaşananlarla ilgili Şubat ayında Fransa'da düzenlenen bir konferansta simültane çeviri yaptığı için "örgüt üyeliği" suçlamasıyla yargılandığı davanın ilk duruşması 30 Temmuz Salı günü görüldü.

MAHKEME: Balıkesir 2. Ağır Ceza Mahkemesi

DURUŞMA SONUCU: Mahkeme, Tuna Altınel'in tahliyesine hükmetti ve duruşmalardan varestede tutulmasına karar verildi. Bir sonraki duruşma 19 Kasım 2019 tarihine ertelendi.

GELECEK HAFTANIN DURUŞMALARI

KİM: Suruç Katliamı Davası

DAVA: Kobanê'ye çocuklara oyuncak götürmek için Urfa'nın Suruç ilçesi Amara Kültür Merkezi'nde 20 Temmuz 2015 tarihinde Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu (SGDF) öncülüğünde bir araya gelenlere yönelik IŞİD'in canlı bombalı saldırısı sonucu 33 kişinin öldüğü, 104 kişinin de yaralandığı katliama dair açılan davanın onbirinci duruşması, Urfa 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.

TARİH: 7 Ağustos 2019 Çarşamba saat 10:00